

Polomské novinky

Mesačník občanov obce Polomka • Ročník XXIII • 16. apríl 2013 • Nepredajné

4

Dnes v čísle:

- Výberové konanie
- Informácie o fondoch EÚ
- Tajovského divadelné dni
- Medzinár. súťaž ZUŠ
- Náš kroj v minulosti

Deň Matiek

Pri príležitosti Dňa matiek srdečne pozývame všetky mamy, tety a staré mamy na vystúpenie speváckeho dua Šarm z Košíc, ktoré pre vás zaspieva známe hity zo starších i mladších čias.

Program sa uskutoční v nedeľu

12. 5. 2013 o 15.00

v kultúrnom dome

v Polomke.

Vstupné dobrovoľné.

Na výstave

Špeciálna základná škola pripravila nielen pre svojich žiakov, ale aj pre širokú verejnosť výstavu prác žiakov s tematikou Mesiaca knihy a Veľkej noci. A bolo sa ozaj na čo pozerať. Množstvo kraslíc vyrobených rôznymi technikami potešilo iste nejedno oko, zvieratká vyrobené zo sena a iných materiálov boli ako živé a kvety z papiera sa priam núkali do vázy. Tí, ktorí ste si našli čas a neodradilo vás ani počasie, ste si po vzhliadnutí tejto výstavy isto povedali, že deti majú šikovné a kreatívne ruky. Samozrejme potrebujú, tvorivý prístup svojich pedagógov. Vo všetkých výrobkoch ho bolo vidieť. A tí, ktorí ste výstavu nenavštívili, môžete banovať. Bola inšpirácia aj pre nás ostatných. Možno žiaci SZŠ opäť pripraví pre nás prezentáciu svojich šikovných rúk a potom si to už nenechajte ujsť. *D. Ď*

Osláviť storočnicu je veľmi významná udalosť. Málokto mu je táto oslava dopriata. A preto sme úprimne radi, že sa naša spoluobčianka Mária Guzmová z Ulice Kukučínovej 17, dňa 20. marca 2013 dožila úctyhodného veku 100 rokov života.

100 rokov

Okrem najbližšej rodiny, sedov a známych sme pani

Guzmovej boli zablahoželat' aj v mene obecného úradu. Pani Guzmovej želáme všetko najlepšie, veľa zdravia a vitality s akou nás prijala, a to nielen v tento výnimočný deň, ale aj po ďalšie dni a roky jej života. Srdečne blahoželáme.

Celoškolská súťaž hudobného odboru

Už tradične sa pred Veľkou nocou v dňoch od 18.3. do 20.3.2013 v ZUŠ Polomka konala celoškolská súťaž žiakov hudobného odboru v kategóriách: hra na keyboarde, hra na klavíri, hra na husliach, hra na akordeóne, hra na gitare, hra na dychových nástrojoch, spev, komorná hra a hudobná náuka. Žiaci súťažili v piatich vekových kategóriách a porota mala čo robiť, aby jednotlivé výkony spravodlivo ohodnotila diplomom, medailou a vecnou cenou.

Úspechy našich žiakov nám robia radosť, a preto budeme aj v ďalších rokoch podporovať ich súťaživosť a podnecovať v nich tvorivosť. Čitateľom ponúkame zo súťaže aspoň malú obrazovú „ochutnávku“.

Pozvánka na zasadnutie obecného zastupiteľstva

Podľa § 13 Zákona č.369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov starosta obce zvoláva zasadnutie obecného zastupiteľstva na deň:

18. apríla 2013 (štvrtok) o 17.00 hodine

(v budove obecného úradu – bočný vchod)

Program:

- 1/ Otvorenie
- 2/ Voľba návrhovej komisie
- 3/ Zhodnotenie stavu obecného majetku, jeho využitie, plánované údržby v roku 2013
- 4/ Kompletná správa o lyžiarskom vleku
- 5/ Informácia o vývoji získavania zdrojov z fondov EÚ
- 6/ Rôzne
- 7/ Interpelácia a diskusia

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

marec 2013

Narodení: Pustaj Ján, Osloboditeľov 45
 Prihlásení: 0
 Odhlásení: 0
 Zomretí: Majerčík Ľubomír, Štúrova 50, 51 r.
 Mesiarkinová Emília, Nová 16, 82 r.
 Švidraň Štefan, Ždiarska 33, 78 r.
 Mikloško Rudolf, Sládkovičova 30, 81 r.
 Zubaľová Mária, Štúrova 16, 90 r.

Počet obyvateľov k 31.03.2013 - 2998

SPOMÍNAME

Pozeráme hore ku hviezdám,
 vieme, že ste niekde tam.
 Pri tom pohľade si slzy utierame
 a na Vás obidvoch s láskou spomínáme.

Dňa 7. apríla sme si pripomenuli druhé výročie od nečakaného úmrtia nášho milovaného

Jána Hrablaya

S láskou a úctou spomínajú manželka Lenka, deti Ján a Lenka, mama, brat Ferdinand s rodinou a kolegovia zo skupiny Tullibanda a dňa 11. apríla sme si pripomenuli prvé výročie, čo nás navždy opustil

František Hrablay

S láskou a úctou spomínajú manželka, syn s rodinou a nevesta s rodinou.

...

To desaťročie nie je bez teba

Zmáhal ťa pocit blahý,
 chcel si byť otec svadobný,
 aká tu zmena, drahý,
 keď prišiel deň tvoj posledný.
 Na svadbu syna si hľadel
 už z diaľky iného brehu,
 i vnukov príchod tam si vnímal,
 nesmels' byť v žití kolobehu.
 Môžbyť' citlivá duša tvoja
 ušetrená je bolesť,
 veď náš syn drahý, radosť tvoja
 je s tebou vo večnosti.
 Ďakujem Pánu za svetlé chvíle spolužitia,
 to desaťročie nie je bez teba,
 naše duše to cítia.
 Nech ťa tam teší Božia Veleba.

9. apríla 2003 sa skončila pozemská púť

Ing. Jána Oceľa z Clementisovej ulice,

láska k nemu však zostala v srdciach manželky Márie, nevesty Andrejky, vnúčikov tešiacich sa len s jeho fotografiami a sestry Anny s rodinou.

...

Navždy prestali pre Teba hviezdy svietiť,
 už navždy prestalo pre Teba slnko hriať,
 ale tí, čo Ťa milovali,
 nikdy neprestanú na Teba spomínať.
 Len kyticí kvetov z lásky Ťi na hrob môžeme dať,
 pokojný spánok ti priať,
 tichú modlitbu odriekať
 a s bolesťou v srdci na Teba spomínať.

Dňa 11. apríla sme si pripomenuli smutné nedežité 55-te narodeniny manžela a otca

Milana Belka

S láskou a úctou spomína manželka Eva, dcéra Marcela s manželom Máriom, syn Matej a vnúčatá Nelka a Ninka a ostatná rodina

...

Chcel s nami ešte žiť, ale krutá chvíľa prišla,
 musel nás opustiť, ale spomienka
 v našich srdciach ostáva

Dňa 18. apríla uplynulo 10 rokov odvtedy, čo nás opustil po ťažkej a zákernej chorobe

Štefan Buvala

S úctou a vďakou spomínajú manželka, syn Ján, dcéry Martuška a Ľubka s rodinami

Výberové konanie

Obec Polomka, Osloboditeľov 12, 976 66 Polomka
 Zastúpená Ing. Jánom Lihanom, starostom obce

podľa ustanovenia §3 a § 4 zákona ods. 1 zákona NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s §5 zákona NR SR č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov

vyhlasuje

výberové konanie na obsadenie funkcie
 riaditeľa Základnej školy, Komenského 34, Polomka

Na výkon kariérovej pozície riaditeľa sú stanovené predpoklady v § 6 zákona č.317/2009 Z.z.o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Kvalifikačné predpoklady:

kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky na druh a typ školy, na výkon pedagogickej činnosti podľa zákona 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v súlade s §34 ods.2 citovaného zákona a v zmysle Vyhlášky 437/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,

vykonanie 1. atestácie, alebo jej náhradnej formy v zmysle § 61 ods. 7 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pedagogická prax minimálne 5 rokov v zmysle §3 ods.5 písm. b) zákona 596/2003 Z. z.,

Iné kritériá a požiadavky:

zdravotná spôsobilosť v zmysle § 6 ods. 1 písm. c) a 10 odsek 2 zákona 317/2009 Z. z. znalosť školskej legislatívy organizačné schopnosti schopnosť samostatnej práce s PC komunikatívnosť, osobné a morálne predpoklady ovládanie štátneho jazyka podľa § 6 ods.1 písm. d) zákona č.317/2009 Z. z., spôsobilosť používať slo-

venský jazyk v úradnom styku.

Zoznam požadovaných dokladov:

písomná prihláška do výberového konania s uvedením telefonného kontaktu, mobilu, e-mailového kontaktu

overené doklady o dosiahnutom vzdelaní doklad o dĺžke pedagogickej praxe profesijný životopis

výpis z registra trestov (nie starší ako 3 mesiace)

písomný návrh Konceptie rozvoja ZŠ preukázanie telesnej spôsobilosti a duševnej spôsobilosti pre výkon pozície riaditeľa – potvrdenie písomný súhlas uchádzača k použitiu osobných údajov pre účely výberového konania (§7 ods.1 a 2 zákona 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov)

Dátum a miesto podania žiadosti o účasť na výberovom konaní

Písomné prihlášky v zalepenej obálke s požadovanými dokladmi treba zaslať, alebo osobne doručiť do 31. mája 2013 do 12:00 hod. na adresu: Obecny úrad Polomka, Osloboditeľov 12, 976 66 Polomka s vyznačením na obálke „Výberové konanie - riaditeľ ZŠ Polomka - neotvárat“.

Vyhlasovateľ výberového konania si vyhradzuje právo nezaradiť do výberového konania uchádzačov, ktorí nespĺňajú požadované podmienky. Prihlášky zaslané po termíne sa do konania nezaradia.

Termín a miesto výberového konania, oznámi výberová komisia prihláseným uchádzačom, ktorí spĺňajú podmienky zaradenia do výberového konania, najmenej 7 dní pred dňom konania výberového konania.

Kontaktná osoba:

Elena Skalošová, personálny a spisový referát 619 3138, personalne@polomka.sk
 Macková Anna, odborný zamestnanec SŠÚ 619 3366, urad.skol@gmail.com

Informácia o získavaní zdrojov z fondov EÚ

Aktuálny stav získavania zdrojov z jednotlivých operačných programov:

1. Ministerstvo životného prostredia (MŽP) – Operačný program Životné prostredie

1.1 Operačný cieľ 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd – projekt Dokončenie ochrany spodných vôd v regióne Polomka – dodávateľom stavby sa stal Combin Banská Štiavnica s.r.o., stavenisko bolo odovzdané 13.4.2011, práce na výstavbe kanalizácie sa začali dňa 2.5.2011 na uliciach Mlynská a Zápotockého. Práce na zberačoch boli dňa 15.5.2012 ukončené. Stavba bola odovzdaná dodávateľom a prevzatá objednávatelom po asfaltovaní komunikácií dňa 26.11.2012.

1.2 Dňa 23.11.2009 bol podaný projekt s názvom Polomka - splašková kanalizácia II. etapa- ide o vybudovanie splaškovej kanalizácie - rekonštrukcia ul. Komenského horná časť, Hronská-rómska časť, Hronská-Železničná, Štúrova, Jegorovova. Celkové oprávnené náklady projektu sú 2 554 705,54 €. Dňa 12.4.2010 nám bolo oznámené, že projekt bol schválený.

Celkom výška NFP je 2 426 970,26 €, spolufinancovanie je 127 735,28 (3,848 mil. Sk). Realizácia projektu je naplánovaná do 12/2014. Dodávateľom stavby sa stal Combin Banská Štiavnica s.r.o. Stavenisko bolo odovzdané dňa 7.10.2011. Stavba začala na Ul. Hronskej, je urobený pretlak pod železnicou, ukončená je Ulica Železničná, Hronská, Štúrova. Začiatkom mája 2012 začali práce na Ul. Komenského – horná časť, ktoré boli ukončené a pokračuje sa na Ul. Jegorovovej. Od decembra sa na stavbe nepracuje.

1.4 OP ŽP - Prioritná os č.3 Ochrana ovzdušia – dňa 31.8.2009 bol podaný projekt s názvom Zmena palivovej základne Základnej školy a obecných budov, ide o rekonštrukciu plynovej kotolne na kotolňu na obnoviteľné zdroje - na biomasu - drevnú štiepu, z kotolne sa rozvodmi bude privádzať teplo do obecných budov - Materskej školy, ZUŠ-ky, Kultúrneho domu, Le-

kárne a Obecného úradu. V rámci projektu sa počíta aj so zateplením a výmenou okien v MŠ. Projekt bol schválený oznámením zo dňa 01.2.2010. Schválená výška NFP je 938 535,88 € z celkových oprávnených nákladov 987 932,50 €. Verejně obstarávanie na dodávateľa stavby bolo Úradom pre verejně obstarávanie koncom mája 2011 zrušené. Uskutočnili sa hneď jednania s MŽP SR, aby sa dodávateľom stavby stala Obec Polomka s.r.o., avšak tieto neboli úspešné a preto bolo v decembri 2011 vyhlásené verejně obstarávanie na dodávateľa stavby, verejně obstarávanie bolo na kontrole na MŽP SR, ktoré požiadalo o kontrolu Úrad pre verejně obstarávanie na MŽP. VO bolo vyhlásené 29.11.2012, čaká sa na elektronickú akciu, ktorá rozhodne o dodávateľovi stavby.

2. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR –operačný program Vzdelávanie

2.1 Agentúra MŠ pre štrukturálne fondy EÚ vyhlásila dňa 31.3.2011 výzvu do Opatrenia 1.1. Premena tradičnej školy na modernú. Projekt s názvom Budujeme modernú a kvalitnú školu pre deti v Polomke bol podaný Základnou školou dňa 31.5.2011, celkové oprávnené výdavky sú 330 490, 50 €. Požadovaná výška NFP je 95% t.j. 313 967,88 €. Projekt rieši zakúpenie vybavenia vo výške 30% celkových nákladov a školiace aktivity. Projekt bol schválený vo výške oprávnených výdavkov 302 979,46 € oznámením zo dňa 30.12.2011 (zníženie o 10 988,42 €). Zmluva o NFP bola podpísaná 18.4.2012. Vzdelávacie aktivity boli začaté 1.10.2012.

Ing. S.Príboj

Naši jubilanti

u mesiaci apríl

Anna Heretová, Ždiarska 10, 94 r.
Anna Ďurčová, Sládkovičova 45, 93 r.
Anna Predajňová, Nálepkova 29, 85 r.
Emília Saksová, Komenského 4, 85 r.

**Prajeme Vám veľa zdravia, lebo je vzácne,
 veľa šťastia, lebo je krásne,
 veľa lásky, lebo je jej málo
 a všetko naj... aby žiť za to stále stálo.**

Tajovského divadelné dni 2013

V dňoch 15.3 a 16.3. 2013 sa v Medzibrode konala regionálna prehliadka a súťaž neprofesionálneho divadla a divadla mladých, ktorú usporiadali SOS Banská Bystrica a obec Medzibrod.

Predstavili sa dva súbory v kategórii divadla mladých: divadelné štúdio mladých pri DS J. Chalupku mesta Brezna s hrou Jakuba Kováča, „Pre (b) Deň a Noc“, divadlo ZUŠ J. cikera v Banskej Bystrici s hrou „Tri rozprávane príbehy“. V kategórii neprofesionálneho divadla sa predstavili: divadlo medzi Broadway a paródiou Andreja Kalváča – Adam's family vs. MedziBRODway, DS Rástočan s veselohrou Zuzany Vaníkovéj: Zámoček, Medzibrodské kočovné divadlo s veselohrou Emília Gollnera: Aká bolesť taká medicína, a naša FS a jej hostia s komédiou Vinka Moderndorfera: Štyri ročné obdobia. V sobotu sa prehliadka ukončila slávnostným galaprogramom a odovzdaním ocenení a diplomov. V kategórii neprofesionálneho divadla sme nečakane získali 1. miesto s nomináciou do krajského kola, ktoré sa uskutočnilo začiatkom mája v Revúcej. Už len treba podotknúť, že nám dobre padlo hodnotenie odbornej poroty, ktorá nešetřila chválami, nakoľko sme hráli medzi kolektívami, ktoré sa venujú len divadlu. Také príjemné pozvudenie za dlhé hodiny nácvikov úprimne potešilo.

Priaznivci, ktorí by mali chuť toto predstavenie vidieť ešte raz, alebo tí, ktorí premiéru v Polomke nestihli, budú mať túto možnosť 28.apríla o 15.00 v kultúrnom dome v Závadke nad Hronom.

Marta Pisárová

Bude tento rok taký úspešný ako ten minulý?

Žiaci klavírneho odboru zo ZUŠ Polomka po dvoch okresných úspechoch, o ktorých sme písali v minulom čísle noviniek sa v mesiaci marec opäť zapojili do súťaží. Nadregionálna súťaž v sólovej hre na klavír prebiehala dňa 21.3.2013 v Rožňave a našu ZUŠ-ku reprezentovali žiačka 7. ročníka v hre na klavír **Veronika Ološtiaková**, z triedy pani učiteľky Dariny Fundovej. Súťaž bola jednokolová a súťažilo sa v piatich kategóriách. Do súťaže sa zapojilo jediná ZUŠ-iek. Porota mala veľmi ťažkú úlohu pri hodnotení súťažiacich žiakov, ktorých celkový umelecký prejav bol na vysokej profesionálnej úrovni. Povinnou skladbou pre každú kategóriu bola skladba z obdobia romantizmu, ktorú súťažiaci zvládli na výbornú. Porota v medzinárodnom obsadení hodnotila okrem technickej zručnosti žia-

kov aj ich celkový umelecký prejav. Veronika získala **bronzové pásmo** a mnoho skúseností, ktoré môže v budúcnosti na súťažiach zúročiť.

Skúsenosti sme išli nazbierať aj na celoslovenskú súťaž v hre na keyboard v Považskej Bystrici, ktorá sa konala 26.marca. Súťaže sa zúčastnil žiak 4. ročníka **Kamil Ševc**, ktorý získal čestné uznanie v sólovej hre. Súťaž sa niesla v duchu modernej hudby, zameranej na sólovú a komornú hru a prebiehala na vysokej úrovni s medzinárodnou účasťou. Pre žiakov ZUŠ je organizovanie takýchto súťaží obohatením v ich činnosti a obrovským prínosom v zdokonaľovaní a umeleckom raste. Už teraz sa tešíme na celoslovenskú súťaž v Bojniciach, kde si klavírne oddeľenie opäť pôjde zmerať svoje sily.

DF

Putovaňa za letnima robotami na Dolnú zem

Toto takto bolo ešte pred prevratom, to znaci pred rospadnutím Rakusko – Uhorska.

S celého Horehrona, ot Ťelgartu es po Bacuch a ešte aj s Gemera ot Vlachova, Gemerskej Polomy a Rejdovej chďjevali na deň Jana Krstiteľa, alebo na Petra – Pavla celje hufi chudobních robotníkov koscov a znič s kosami, hrbablami, cepami a ostatním rjadom pre kvosbu a mladbu na dolňaki aj zo ženami a deťmi na letnje roboti. Ťahali za sebov voziki na zbozja, alebo sa vjezili na rebriňakoch, vozoch kotrje Ťahali koše. Pri odchode z domu sa lucili zo svojima rodinami, susedami a kamaratami veselím spjevom, pokrikovaňim a nakoheć aj sa tancovalo. F Polomki ňeras pri odchode na roboti ich viprovadzali muzikov cigariš s Dolňiki. Najvjac choďiv hravať cigan Ďula zo svojov bandov. Totato muzika bula chimna na celom Horehroni.

S Polvonki luďe choďili na roboti hlavne na koňoch a tje Ťahali vozi „rebriňaki“, lebo naňe sa vopchalo najvjac ceľade a rjadu. Z nasej deďini dakedi islo aj pjať – sešť furmanov sceľadov. Obicajne sa furmaňi pohli z deďini es ftedi, keť prišli do deďini vozi ot hora z deďin. Tie potom sľi vedno zaradom dolu Hronom. Chlopi si braľi zosebov aj flaski zdoma paľenov paľenkov a tag bulo aj cestov veľmi veselo. Dakotri chlopi a dakedi aj zení to sem – tam prehnaľi spjatiťkov a tag sa muselo dakedi stojať, zebi sa „visikaľi“.

F Bistrici us kolonu cekali druhi robotníci ot deďin okolo Bistrici a tag potom Ťahľi vedno es do Zvoleňa de sa este guňim pridali vozi ot Ďetvi a Hriňovej. F Dacovom Lome sa este pridali go koloňe aj djevki. O tichto djevkach a zenach obfecenich do bjelohu sa hvarello ze „us ľeťa bjelje husi“. Tagisto sa hvarello o Moravkach ot Slavicina a Boj-

kovic kotrje buli obfecenje do cervenohu s červenima satkami, kotrje isľi do Uhjer na roboti ze us „ľeťja červenje lastovicki“.

Toľito robotníci si hľadali robotu dopretku. Obicajne kazda skupina mala svojohu „faktora“, koter robotu dopretku zabezpeciv a bu aj sefom tejto skupini robotníkov. Tento faktor svoju partiju dovjedov zakazdim na dohovoreno mesto, de bula robotu dojednana. Nasi luďe mali obicajne dohovorenje letnje roboti f Dobrej Nive, Sarovcoch, Kozarovcoch, Tekovskich Luzanoch a inde. Obicajne choďili kazdi rok na toistvo mesto, lebo sa us zgadzami aj velmi dobre poznali. Ba ňeras sa stalo, ze dakotri tam ostali aj nacisto, bo sa tam ozeňili, alebo vidali.

Dakotri robotníci isľi „vo sľep“ a toľito potom postavali po ulicoh a namestach a cekali, chto si ich pride najat. Ale aj chlopi casto choďili po gazdovskich domoch sa nukať, ci im nje je treba koscov, alebo zniče.

Kosci a zniče robili hibaj za „vizinok“, co bivav najvjac 9-12 ti djev virobenej urodi. Vizinok im potom domov dovezľi vozjari s kotrima sa us doma dovragali. Napret na Dol ve zľi dajaki tovar a na Hor tag mohli lacnejši dovjest vizinok, zebi doma bulo dost chleba pre svoje rodini.

Bula to dluha a Ťaska cesta, no a este Ťasa robotu. Njejedem kosce, alebo zniča si pri takej umornej robotě, vo veľkej paľave na Dolňakoch vzdichov:

**Ej Dole, na Dole
 krvavje mozoľe,
 chto robiť nezna,
 na Dole sa dozna.**

Aj keď bula totato robotu Ťaska, zas a zas putovali na tjeťo roboti, zebi si ottade dovezľi domov zbozja na svoj kazdođeni chľebik. Umorna robotu tichto luďi neotradila ot toho zebi sa kosci a zniče na tjeťo roboti tesili. A tag si dakedi aj zaspjevali:

**Zatva, mila zatva
 vitaj znovim chľebom,
 us budeme spjevati
 tam pot holim ňebom.**

Keť dakotri znasich ňebu na Dolňakoch spokojni, tag si zaspjevav:

**Dobre mi bivalo
 tam medzi Horňakami,
 ňemozem privikať
 tu medzi Dolňakami.**

Kosci sa najimali na dohovor, umluvu, na konvencju, dľa kotrje peňaze ňedostavali, ale dostavali obzivu, djev zbozja a slami, kefo si otvezľi. Paňi gazďina vidala im zbozja na chľep, muku, svof, šmafec, alebo slaňinu, mľeko, bvop, alebo fizoľňiu a na mľaso peňaze. Jedna zo zjen to prevzjala aj srjadom co jej gazďina pozicala. Najstarsi s chlopov bu „gazdom“ nat ostatnima. Keť mav hospodar poľe dafeko ot domu, jako to bivalo na uhorskej Dolnej zemi (aj pjať kilometrov), tu sa zobrala sitka ceľat' a ostala na poľi doťedi kim robotu ňebula sitka porobena a sitko zvezeno. Zniče na Dolňakoch pri robotě radš si zaspjevaji pjesnickiz Hrona, medzi ňimi aj:

**Hraj mi srpok hraj,
 dafeko moj kraj,
 keť ňebud'es hrati,
 bud'es tu bivati.**

Nase mladje zení a djevki buli svarnje a velmi peknje, a tag tamojši maďarski mladenci po ňich pokukovali, no nasim djevkam sa cerni maďari protivili, preto otom aj spjevaji:

**Kebi buli Slovaci,
 sla bi ich boskati,
 aľe ze sa Maďari,
 sitku bi ma zabrali.**

Takto okrem Ťaskej roboti na Dolňakoch prezili nasi luďe aj veselje casi a jag som uz povedav, veľa ich aj tam na Dolnej zemi ostalo.

Toto vragav ňanko Tracok mojmu ocovi este v roku 1927.

Josef Jagerčik

Medzinárodná súťaž ZUŠ očami žiakov

V dňoch 14. – 15. marca 2013 sme sa ako žiaci reprezentanti ZUŠ Polomka po prvýkrát zúčastnili na medzinárodnej gitarovej súťaži základných umeleckých škôl v Bojniciach, kde sme súťažili v piatich kategóriách. Vzhľadom na to, že sme nepostúpili do ďalšieho kola by sa od nás očakávali nejaké ľútostivé vysvetľujúce slová ako „všetko má svoju zľú aj dobrú stránku“. Klamali by sme, keby sme to povedali, lebo my sme to brali len z tej svetlej stránky novej skúsenosti. No nie len to. Určite ste prišli na to, že sme tam boli dva dni (viď prvá veta článku), tak sme tam logicky museli aj prespať, nie? Ale že sa tam o nás dobre postarali. Ubytovali nás v hoteli blízko pri Bojnícckom zámku s pekným výhľadom priamo na zámok. No bol by pekný, keby nebolo tak sychravo. No podme si zhrnúť výhody nášho výletu. Výhodou číslo jeden bolo utuženie priateľstiev.

Výdatný obed, večera a raňajky nás posilnili do prežitia ďalších dní – výhoda č.2. Mohli sme si vypočuť

talentovaných súperov, kde sme si mohli uvedomiť svoje silné, no napak aj slabé stránky v hraní – výhoda č.3. Mohli sme odísť s radosťou, že sme sa dokázali postaviť pred silných súperov, a to, že sme prekonali seba a svoj strach predstúpiť pred plnú sálu ľudí, čo v nás vyvolalo radosť a aspoň čiastočný pocit úspechu – výhoda č.4. No a na koniec to najlepšie. Po celé

tie dva dni sme si navzájom rozdávali úsmevy a úsmev/smiech lieči (preto nepatrí pod slovenské zdravotníctvo). Z toľkého smiechu sme si nadrobili peknych pár rokov napred a aj to je dôvod, prečo sme vďačné, že sme sa na tejto súťaži pod dozorom p. uč. Javorčička mohli zúčastniť.

Lydia Martinelliiová
 a Simona Bodáková

Zimná sezóna v lyžovaní skončená

V tejto lyžiarskej sezóne členovia Lyžiarskeho oddielu Polomka Bučník sa zúčastňovali na rôznych lyžiarskych pretekoch v rámci lyžiarskych stredísk nielen Slovenska, ale aj v zahraničí. Zúčastnili sa na niekoľkých kolách Slovenského pohára Masters v alpskom lyžovaní, kde nás reprezentovala Janka Jagerčíková, Jozef Horský a Marián Jagerčík. Mužský zástupcovia boli účastníkmi aj svetového pohára Masters v Záhrebe v Chorvátsku, v Peci pod Snežkou v Česku a na finále v Sestier v Taliansku. Taktiež absolvovali aj Majstrovstvá Slovenska v obrovskom slalome a v špeciálnom slalome. Okrem týchto seniorských kategórií Slovenského pohára sme mali svojich zástupcov aj v kategórii staršieho predžiactva, kde našu obec reprezentovala Julianka Piliarová z Brezna, Petra Piliarová, Kristián Šandor a Patrik Hrablay z Polomky vcelku peknými výsledkami. Aj tohto roku náš lyžiarsky oddiel spolupracoval so ZŠ Polomka a s lyžiarskym krúžkom, ktorý vedie pani učiteľka Janka Hebeňová a pán Július Piliar. Taktiež sme pomáhali pánovi učiteľovi Pavlovi Návoyovi pri organizovaní žiackych pretekov v lyžovaní a tiež pri organizovaní 11. ročníka lyžiarskych pretekov Horehronský Bučník. A doslova na záver sezóny sme zorganizovali paralelný slalom pod názvom Bacúšsky oblúk na počesť p. Tibka Horského, ktorý pracoval mnoho rokov v Horskej službe, kde zachraňoval ľudské životy. Na tomto podujatí sa zúčastnila pomerne veľká časť špičkových pretekárov zo Slovenska v kategórii Masters a taktiež aj dvaja najstarší účastníci týchto podujatí, ktorí už ďaleko presiahli osemdesiatku. Zároveň by som sa chcel aj z tohto miesta poďakovať lyžiarskemu stredisku za vytvorenie vhodných podmienok na tréning a ústretovosť pri realizácii týchto podujatí a taktiež sponzorom za poskytnutie cien pre víťazov.

M. Jagerčík

Foto: Dušan Lovič

Aprílové pranostiky

Apríl zimný, daždivý, úroda nás navštívi.
 Aprílová a májová voda vypije víno.
 Aprílový sneh pole hnojí, dažď požehnáva.
 Suchý apríl, mokrý jún.
 Suchý apríl nie je po vôli gazdom.
 Keď v apríli hojne vietor duje, stodola sa zaplňuje.
 Ak je v apríli krásne, čiste, bude máj nepríjemný iste.
 Ak je apríl jasný, šumný, vtedy bude máj pošmurný.
 Keď v apríli vrana kváka, bude v roku veľká psota.

23. Na Vojtecha (bude) pekná potecha.
24. Čo do Ďura vypučí, to po Ďure vysuší.
24. Pred Dzurom môžeš kliešťami trávu ťahať zo zeme, nevýjde, po Dzure ju môžeš mlatkom biť, výjde.
24. Svätého Ďura, vyháňa von ščúra (štvár = bodavý hmyz)
24. Ďurova kvapka hodna je dukát, lebo v ten rok zemiaky aj na slamenej hĺbe narastú.
24. Ak prší na Ďura, bude ovos, keby ho na skalu zasial.
24. Sad' zemiaky na Ďura, bude plná pivnica i komora.
24. Človek v poli na Jura úrodu si rozbúra.
24. Na Juraja lastovičiek návrat do rodného kraja.
25. Na svätého Marka napijem sa z Jarka.
25. Studený Marek priniesie studené Krížové dni /začínajú sa po Krížovej nedeli, t. j. piatej nedeli po Veľkej noci/.
25. Ak je na svätého Marka rosa, podaria sa prosá.

Ak odev ľudí na týchto vzácnych fotografiách prebudí záujem len u niekoľkých čitateľov a obdivovateľov, potom tento príspevok splní svoju úlohu.

Na prvej fotografii je mimoriadnou vzácnosťou oblečením malého dieťaťa, podľa rozprávania príbuzných, bol to chlapec, ktorý bol oblečený v krás-

Náš kroj v minulosti

ných sviatočných šatočkáč (kabanke) okolo roku 1928. Druhá fotografia – muža v kroji je vzácna svojou originalitou.

Fotografia je z konca 19. storočia. Je na nej Ondrej Mesiaričin z Bernolákovej ulice, roľník, furman a legendárny kupec s ošípanými, otec mojej mamy. Zomrel roku 1947.

V rodinnom archíve fotografií našla vďačná príbuzná a vnučka Mária Oceľová.

Preventívne opatrenia na predchádzanie vzniku požiarov v prírodnom prostredí

Vážení občania!

Po dlhej zime sa jar začína ozývať zobudením prírody, pohybom živočíchov, ale aj činnosťou človeka. Zvýšené riziko prinášajú typicky jarné požiare, spôsobené neopatrnosťou pri spaľovaní odpadov v záhradách alebo v lesoch. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Brezne chce upozorniť najmä pred tradičným nešvárom – vypaľovaním suchej trávy, čo je činnosť veľmi nebezpečná a zo zákona zakázaná. Bohužiaľ, ani jeden rok nie je výnimkou.

Málokto si uvedomuje, že tieto aktivity priamo ohrozujú ľudské životy! Oheň v otvorenom priestore sa môže veľmi rýchlo vymknúť kontrole a spôsobiť tak škody nielen na životoch, ale aj na majetku či v životnom prostredí, ale tiež aj ekologické škody, napr. stratou časti lesa. Stačí trochu nepozornosti, či panika. Pamätajte na to, že vypaľovanie porastov je podľa zákona o ochrane pred požiarimi striktné zakázané! V prípade porušenia tohto zákazu hrozí podľa zákona fyzickej osobe pokuta až do výšky 331 €, resp. v blokovom konaní do výšky 100 €, právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi môžu hasiči uložiť pokutu až do výšky 16 596 €. V roku 2012 bolo za porušenie zákazu vypaľovania porastov bylín, kríkov a stromov uložených šesť sankcií z toho tri boli riešené v blokovom konaní a tri v rokznom konaní ďalej bola pri vypaľovaní usmrtená jedna osoba.

Pre občanov platí povinnosť rešpektovať zákazy a príkazy, ktoré vyznačujú vlastníci a užívateľia lesných pozemkov:

- zákaz zakladania ohňa v priestoroch a

na miestach, kde by sa oheň mohol rozšíriť (záhradkárske a chatové oblasti v blízkosti lesa, opekačky v lesných porastoch mimo určených a vyznačených miest a pod.),

- zákaz vypaľovania suchej trávy a porastov, bylín a kríkov,
- zákaz fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru

Fyzické osoby by mali vyššie uvedené opatrenia a zákazy rešpektovať hlavne v čase tzv. „zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov“, t.j. v jarnom a dlhotrvajúcom teplom a suchom počasí.

Ak už k požiaru došlo, platí pre každého občana povinnosť:

- vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb,
- požiar v malom rozsahu môžeme uhasiť improvizovanými prostriedkami (haluz, alebo vrecovina „ubijeme oheň“, čím zamedzíme prístupu vzduchu a tým ho
- uhasíme, resp. vykonáme nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia,
- ak máte po ruke vodu, majte šaty vždy mokré a dýchajte cez mokrú ochrannú šatku,

Skoré spozorovanie požiaru je najdôležitejšie, každá sekunda je dôležitá! Ak začne horieť, napr. tráva okolo ohníka a sme dostatočne pripravení, väčšinou sa požiar dá v zárodku uhasiť. Ak nie, okamžite volajte hasičov na tel. čísle **150** alebo **112!**

Prajeme Vám pokojné prežitie jarného obdobia bez zbytočných požiarov.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Brezne.